

Expunere de motive

Prezenta propunere legislativă are ca obiect creșterea transparenței în activitatea organizațiilor neguvernamentale, prin instituirea obligației ca asociațiile, fundațiile și federațiile să declare și să publice periodic, într-un registru public accesibil online, toate sursele de finanțare și cuantumul acestora.

În forma actuală, Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 stabilește cadrul de funcționare al organizațiilor neguvernamentale și obligațiile lor de raportare financiar-contabilă, însă nu garantează vizibilitatea publică a finanțărilor. Informațiile sunt dispersate, greu accesibile și raportate neuniform, ceea ce alimentează suspiciuni și reduce încrederea cetățenilor în activitatea acestor entități.

În lipsa unui mecanism unitar și obligatoriu de raportare, nu există garanții clare privind proveniența resurselor financiare, ceea ce creează vulnerabilități și posibilitatea unor influențe ascunse în viața publică. Prin urmare, se impune adoptarea unei măsuri legislative care să asigure transparența și integritatea acestui sector.

Prezenta inițiativă legislativă prevede înființarea Registrului Național al Finanțărilor și Transparenței Asociațiilor și Fundațiilor, denumit în continuare „Registrul de Transparență”, care poate fi gestionat de Ministerul Justiției, în colaborare cu ANAF.

Registrul de Transparență are ca scop:

- asigurarea transparenței veniturilor și a surselor de finanțare, publice și private;
- precizarea formei finanțării (grant, sponsorizare, sponsorizare contractuală, donație etc.);
- raportarea nominală a finanțatorilor persoane juridice care depășesc un prag rezonabil de 10.000 lei/an, menținând confidențialitatea persoanelor fizice;
- oferirea accesului liber, gratuit și online la informații, pe portalul oficial al Ministerului Justiției;
- sprijinirea elaborării de politici publice informate, bazate pe date reale privind distribuția și utilizarea finanțărilor;
- prevenirea și controlul utilizării necorespunzătoare a fondurilor publice.

Registrul de Transparență respectă legislația privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR) și normele IGPR, astfel încât informațiile privind persoane fizice să fie publicate doar în formă agregată, evitând orice încălcare a drepturilor acestora.

ROMANIA

Prezenta propunere legislativă nu restrânge dreptul la asociere și nu limitează activitatea asociațiilor și fundațiilor, ci oferă un cadru clar de funcționare bazat pe transparență, responsabilitate și integritate.

Implementarea Registrului de Transparență va contribui la creșterea încrederii publice în asociații, fundații și în modul în care acestea gestionează fonduri publice sau private, oferind cetățenilor o imagine clară asupra provenienței și utilizării resurselor financiare. În același timp, registrul va permite fundamentarea politicilor publice pe date reale, va funcționa ca un instrument de prevenție și control, reducând riscul utilizării necorespunzătoare a fondurilor publice și va consolida transparența și responsabilitatea sectorului neguvernamental prin acces liber pentru cetățeni, mass-media și mediul academic. De asemenea, simplificarea și standardizarea raportărilor pentru Ministerul Justiției și ANAF va elimina dispersia informațiilor în mai multe baze de date, asigurând o gestionare unitară și eficientă a datelor financiare ale asociațiilor și fundațiilor.

Prezenta inițiativă legislativă reprezintă un pas major spre transparență, responsabilitate și maturitate democratică, permițând cetățenilor să urmărească modul în care banii publici și cei privați sunt utilizați în scopuri sociale. Registrul Național al Finanțărilor și Transparenței Asociațiilor și Fundațiilor va constitui un instrument modern de guvernare civilă, sprijinind încrederea în asociații și asigurând un cadru legal clar, sigur și european compatibil pentru raportarea și controlul veniturilor organizațiilor neguvernamentale.

Deputat, Raisa Enachi